

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

**Г.О. КОРОЛЬ, Р.Б. СОКОЛЬСЬКА, В.Д. ЗЕЛІКМАН, Ю.Т. ТРУШ,
І.М. ІЗВЄКОВА, М.В. КУЦИНСЬКА, Т.В. АКІМОВА**

ФІНАНСОВИЙ ОБЛК П

*Затверджено Вченою радою НМетАУ
як навчальний посібник для студентів, які навчаються
за напрямом підготовки 6.030509 – облік і аудит
Протокол №6 від 29.09.2014 р.*

Дніпропетровськ НМетАУ 2014

УДК 657(07)

ББК 65.052

Ф-59

Фінансовий облік II: Навч. посібник / Г.О. Король, Р.Б. Сокольська, В.Д. Зелікман та ін. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2014. – 316 с.

Даний посібник охоплює основні теми програми навчальної дисципліни «Фінансовий облік II». Наведені матеріали розкривають зміст і основні положення дисципліни.

Викладені нормативна база, порядок обліку власного капіталу, забезпечень та цільового фінансування, довгострокових та поточних зобов'язань, кредитів банків, розрахунків з оплати праці, орендних операцій, а також доходів, витрат і фінансових результатів роботи підприємства. Призначений для студентів напряму 030509 – облік і аудит усіх форм навчання.

Іл. 27. Табл. 58. Бібліогр.: 33 найм.

Рецензенти: В.Я. Плаксіенко, д-р екон. наук, проф.
(Полтавська державна аграрна академія)
Н.Г. Метеленко, д-р екон. наук, доцент,
(Запорізький інститут економіки
та інформаційних технологій)
О.В. Єрмошкіна, д-р екон. наук, доцент,
(Національний гірничий університет)

ISBN 978-966-383-580-8

© Національна металургійна академія України, 2014

© Король Г.О., Сокольська Р.Б., Зелікман В.Д., Труш Ю.Т.,
Ізвекова І.М., Куцинська М.В., Акімова Т.В., 2014

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	5
1. ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ.....	9
1.1. Визначення та класифікація капіталу.....	9
1.2. Облік статутного капіталу.....	13
1.3. Облік пайового капіталу.....	21
1.4. Облік капіталу у дооцінках та додаткового капіталу.....	22
1.5. Облік резервного капіталу.....	26
1.6. Облік вилученого та неоплаченого капіталу.....	28
1.7. Облік нерозподіленого прибутку та непокритих збитків.....	30
1.8. Завдання для самоперевірки.....	33
2. ОБЛІК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА ЦІЛЬОВОГО ФІНАНСУВАННЯ.....	37
2.1. Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів.....	37
2.2. Облік цільового фінансування та цільових надходжень.....	48
2.3. Завдання для самоперевірки.....	58
3. ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ.....	62
3.1. Визначення та класифікація зобов'язань.....	62
3.2. Оцінка та облік довгострокових та поточних зобов'язань.....	64
3.3. Облік облігацій.....	68
3.4. Облік кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги.....	80
3.5. Облік довгострокових та короткострокових векселів виданих.....	89
3.6. Облік інших зобов'язань та доходів майбутніх періодів.....	98
3.7. Завдання для самоперевірки.....	103
4. ОБЛІК КРЕДИТІВ, ОТРИМАНИХ В БАНКАХ.....	106
4.1. Визнання та класифікація кредитів, отриманих в банках.....	106
4.2. Загальна схема обліку кредитів, отриманих в банках.....	110
4.3. Завдання для самоперевірки.....	145

5. ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ	148
5.1. Облік особового складу, відпрацьованого часу, виробітку і доплат.....	148
5.2. Нарахування заробітної плати та відрахувань на соціальні заходи.....	153
5.3. Відображення в обліку утримань і видачі заробітної плати.....	163
5.4. Завдання для самоперевірки.....	171
6. ОБЛІК ОРЕНДИ	174
6.1. Визнання та класифікація оренди.....	174
6.2. Облік операційної оренди.....	188
6.3. Облік фінансової оренди.....	203
6.4. Завдання для самоперевірки.....	232
7. ОБЛІК ДОХОДІВ, ВИТРАТ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	236
7.1. Методичні засади формування інформації про доходи і витрати для цілей фінансового обліку.....	236
7.2. Визнання та облік доходів.....	240
7.3. Визнання та облік витрат.....	255
7.4. Формування фінансових результатів діяльності підприємства.....	268
7.5. Завдання для самоперевірки.....	271
8. ОБЛІК ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК	275
8.1. Методичні засади формування інформації про податок на прибуток для цілей фінансового обліку.....	275
8.2. Облік тимчасових податкових різниць, відстрочених податкових активів та зобов'язань.....	278
8.3. Завдання для самоперевірки.....	285
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	287
ДОДАТОК А ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ ДО ТЕМИ 4 «ОБЛІК КРЕДИТІВ, ОТРИМАНИХ В БАНКАХ».....	290

Навчальне видання

Король Григорета Олександровна
Сокольська Рената Борисівна
Зелікман Владислав Давидович
Труш Юлія Тимофіївна
Ізвекова Інна Миколаївна
Куцинська Марія Володимирівна
Акімова Тетяна Валеріївна

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК II

Навчальний посібник з грифом Вченої Ради НМетАУ

Друкується за авторською редакцією.

Підписано до друку 15.10.2014. Формат 60x84 1/16. Папір друк. Друк плоский.
Облік.-вид. арк. 18,58. Умов. друк. арк. 18,34. Тираж 500 пр. Замовлення №13.

Національна металургійна академія України
49600, Дніпропетровськ-5, пр. Гагаріна, 4

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ

Видавництво ПП “Ліра ЛТД”
49000, м. Дніпропетровськ, вул. Наукова, 5

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 188 від 19.09.2000